

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.103/2025/8.
A felperes:	felperes (felperesi cím.)
A felperes képviselője:	dr. Darányi Tibor József egyéni ügyvéd (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Csán Krisztina kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (64. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Szegedi Törvényszék 103.K.701.201/2023/62. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 167.500 (százhatvanhétezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A per alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2020. április 1. napjától 2023. január 31. napjáig terjedő időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes hivatásos állományú tagjaként a helységli

Hivatásos Tűzoltóparancsnokság állományában 24/48 órás váltásban tűzoltó beosztásban teljesített szolgálatot; ekkor a beosztásához nem tartozó rajparancsnoki, szerparancsnoki és különlegesszer-kezelői feladatokat rendszeresen ellátott, amelyekért megbízási díjat igényelt.

[2] Az alperes a perbeli időszakkal érintett 15 hónap (2020 július, augusztus, szeptember, október, november, december, 2021 február, március, április, május, június és október, 2022 február, május, augusztus) tekintetében, – amelyekben a felperes havonta 6 alkalommal (szolgálati nap) magasabb szolgálati beosztáshoz tartozó feladatot ellátott, – a rendvédelmi illetményalap 50 %-ának megfelelő, mindösszesen 289.875 forint megbízási díj megfizetéséről rendelkezett; a felperes ezen időszakot és összeget meghaladó részében előterjesztett szolgálati panaszát az alperes vezetője a határozatszámú szem. számú határozatával – megalapozatlanság miatt – elutasította.

A kereset és a védírat

[3] A felperes módosított keresetében az alperest – 34 többletfeladat-ellátással érintett hónap kapcsán a követeléséből a részére korábban megfizetett 289.875 forint összeget levonva – 1.565.325 forint megbízási díj és annak 2021. augusztus 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. A megbízási díj mértékét azokban a hónapokban, amikor részéről 1 esetben történt többletfeladat-ellátás a rendvédelmi illetményalap 100%-ában, az 1 szolgálatot meghaladó mértékű többletfeladat-ellátással érintett hónapokban 150 %-ban határozta meg. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontját jelölte meg.

[4] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját és összecszerűségét.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság az alperest a kereseti kérelemnek megfelelő – késedelmi kamattal növelt – 1.565.325 forint megbízási díj és 516.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjára, 44. § (1) bekezdésére, 45. § (1) bekezdésére, 71. § (1) bekezdés c) pontjára, (2)-(6) bekezdéseire, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BMr.) 10. § (2) bekezdésére; a perköltségre vonatkozó rendelkezést a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: 32/2003. IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontjára és 4/A. § (1) bekezdésére; valamint a megbízási szerződésen alapuló csatolt költségjegyzékben foglaltakra alapította. Megállapította, hogy a tűzoltó, a

rajparancsnok, a szerparancsnok, valamint a különlegesszer-kezelő beosztás egymástól elkülönül; a rajparancsnoki feladatok ellátása szakmailag magasabb képzettséget és szakértelmet igényel, nagyobb felelősséget és fokozottabb igénybevételt jelent; a szerparancsnoki és a különlegesszer-kezelői feladatok ellátásához pedig meghatározott végzettség szükséges, amelyekkel a felperes rendelkezett. Nem találta alaposnak az alperes azon érvelését, miszerint a felperes munkaköri leírása a más beosztásba tartozó feladatokat is tartalmazza, ezáltal azok ellátására külön díjazás nélkül is köteles. A Kúria eseti döntéseire hivatkozással rögzítette, hogy a munkaköri leírások kiegészítésével az új, más beosztáshoz kapcsolódó feladatok nem lesznek a felperesi beosztásba tartozók, és az a kinevezés közös megegyezéssel történő módosításának sem minősül; a bírói gyakorlat következetes abban, hogy a munkaköri leírásban a ténylegesen elvégzendő feladatokat a hivatásos állomány tagjának beosztásához igazodóan kell meghatározni, az több másik beosztást nem fedhet le. A többletfeladat-ellátás igazolására az alperesi adatszolgáltatáson alapuló felperesi kimutatást elfogadta, ugyanis az abban szereplő adatokat az alperes maga sem vitatta. A kimutatás alapján megállapította, hogy a felperes a perbeli időszakban folyamatosan (30 napot meghaladóan), rendszeresen (nem eseti jelleggel) és visszatérően a beosztásához nem tartozó rajparancsnoki, szerparancsnoki és különlegesszer-kezelői feladatokat is ellátott, ami számára többletfeladat-ellátást jelentett, ezáltal a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra jogosult. Aközött, hogy a más beosztásba tartozó feladat „érdemi” vagy „marginális” jellegűnek minősül, nem tett különbséget; az alperesnek a rajparancsnoki, szerparancsnoki beosztásba tartozó feladatok „helyettesítő jellegének” kiemelését ellentmondásosnak találta. A megbízási díj mértékének meghatározása során a figyelemmel volt arra a körülményre, hogy a felperes havonta átlagosan 8-10, 34 hónap alatt átlagosan 306 szolgálatot látott el; amely szolgálatokból 135 alkalommal végzett többletfeladatot, ami a teljes szolgálati idejének hozzávetőlegesen 39%-át tette ki. A perbeli időszakban mindössze 6 hónap volt (2020. április, május, 2022. február, március, szeptember, november), amikor 1 alkalommal, a további 28 hónapban havi 2-6 szolgálat alkalmával látott el más beosztáshoz tartozó feladatokat; az előbbi esetekben (6 hónap) a rendvédelmi illetményalap 100 %-os mértékének, az utóbbi (28 hónap) szolgálatokat érintően 150 %-os mértékének megfelelő összegű megbízási díjat állapított meg a felperes részére. Ezen összegből az alperes által a felperes számára korábban megfizetett 15 hónapra eső összeget levonásba helyezte.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az elsőfokú bíróság által megállapított díjazás – egységesen, kizárólag havi két szolgálatnál több ellátása esetén – a rendvédelmi illetményalap 50 %-os mértékére történő mérséklését, harmadlagosan az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség összegének mérséklését kérte.

[7] Az elsődleges fellebbezési kérelemmel összefüggésben hivatkozott arra, hogy a Hszt. 71. §-a rendelkezik az eseti jellegű helyettesítésre vonatkozó szabályokról; az akadályoztatás ténye a tárgyi ügy kapcsán megállapítható. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a tűzoltó, rajparancsnok, szerparancsnok és különlegesszer-kezelő beosztások – jól elhatárolható feladatkörökkel – egymástól elkülönülnek, azonban azt nem vette figyelembe, hogy a hivatásos állomány tagja egy szolgálati napon kizárólag egy beosztás ellátására képes, amelyre tekintettel a perbeli esetben a megbízási díj jogalapja nem áll fenn. A felperes e juttatásra kizárólag akkor vált volna jogosulttá, ha a helyettesített munkatárs beosztásába

tartozó feladatok mellett a saját munkaköri feladatait is ellátta volna. A bírói gyakorlat szerint az eseti jelleggel, alkalmanként teljesített többletfeladat a megbízási díj iránti igényt szintén nem alapozza meg (Kúria Mfv.II.10.093/2011/12.). A törvényszék figyelmen kívül hagyta azt a körülményt is, hogy a felperes a perbeli időszakban 24/48 órás váltásban dolgozott, egy hónapban átlagosan 8-10 szolgálatot teljesített; a rendszeresség vizsgálatát pedig ehhez az átlaghoz és időintervallumhoz kell viszonyítani. A Pécsi Törvényszék a 11.K.700.400/2021/19. számú ítéletében kimondta, hogy a szolgálatteljesítés jellegéből eredően a megbízási díjra való jogosultságot havi minimum 3 helyettesítés (a munkaidő 40-50 %-a) alapozza meg azzal, hogy ezen időtartamnak a 30 napot el kell érnie. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság a rendszerességet nem a helyes számítási mód alapulvételével, hanem a Hszt. 11. § (1) bekezdésében meghatározott elévülési időt figyelembe véve, három év vonatkozásában vizsgálta. Utalt arra is, hogy a helyettesítéseket több, mint egy hónap vonatkozásában nem tudja kezelni, mivel az arra járó díjak havi rendszerességgel, illetményként kerülnek kifizetésre. Erre vonatkozóan a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő és a Kúria Mfv.II.10.549/2015/5. számú ítéletén alapuló belső normával rendelkezik. Hangsúlyozta, hogy a Fővárosi Ítéletábra 3.Kf.700.158/2023/11. számú ítéletében írt, egy évre vonatkoztatott százalékos meghatározás nem tartható.

[8] A másodlagos fellebbezési kérelemmel kapcsolatban a Hszt. 71. § (5) bekezdésének, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr.) 35. § (4), (6) bekezdéseinek, 92. § (2) bekezdés j) pontjának, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 369/2011. (XII. 13.) Korm. rendelet [helyesen: 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet] 13. § (5) bekezdésének, és a 33/2015. BMr. 10. § (2) bekezdésének a sérelmére hivatkozott. Kiemelte, hogy a raj- és szerparancsnoki beosztás helyettesítése kapcsán az ellátandó feladatok vonatkozásában a felperes eredeti munkaköri feladataihoz képest különbség nem mutatható ki; többletfeladattal és többletfelelősséggel a különlegesszer-kezelői feladatok teljesítése sem jár, amit a keresetösszezszerűsége körében is értékelni kell. E hivatkozását a Kúria Kfv.III.45.052/2023/7. számú eseti döntése is alátámasztja. Hangsúlyozta, hogy vármegyében – a többi vármegyétől eltérően – a legnagyobb felelősséggel járó szolgálatparancsnoki helyettesítés ellátása fel sem merült, amely speciális kritériumra az elsőfokú bíróságnak az ítéletében az összezszerűség kapcsán ki kellett volna térnie. Tény, hogy a tűzoltók utasításra járnak el, de a helyettesítéssel érintett feladatokat önként vállalják, aminek az összezszerűség meghatározásánál szintén szerephez kellett volna jutnia. Végezetül hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú ítélet [52] bekezdésében foglalt megállapítás a perbeli nyilatkozataival nincs összhangban; az [57] bekezdésben az oktatási feladatokkal összefüggésben rögzített elismerését pedig az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonította olyan adatnak, amelyre ítéleti tényállást lehet alapítani.

[9] A felperesnek megítélt elsőfokú perköltséget eltúlzottnak tartotta. Előadta, hogy a 32/2003. IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján az (1) bekezdésben felszámított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletére hivatkozással hangsúlyozta, hogy jelen ügyben az elsőfokú perköltség mérséklése indokolt, ugyanis a felperesi képviselő a perbelivel megegyező tárgyú és tényállású perekben ugyanazon kereseti kérelmeket terjesztett elő; az elsőfokú bíróság a tárgyalási napokat úgy tűzte, hogy egy tárgyalási napon több azonos tárgyban zajló tárgyalás megtartására kerüljön sor; továbbá a tárgyalásokon novum sem hangzott el.

[10] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperes a perbeli időszakban a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatok ellátása alól nem mentesítette. A feladatellátás rendszeressége kapcsán a törvényi „30 nap” értelmezését a bírói gyakorlat már kidolgozta és töretlenül alkalmazza; annak a többletfeladat-ellátás havi 10%-os mértéke is megfelel. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perköltség összegének meghatározásakor a pernyertesség-pervesztesség arányát helyesen állapította meg, figyelemmel arra is, hogy az az ügyvédi alapmunkadíjon felül a készkiadásokat is tartalmazta, mint például az útiköltség, irodai költségátalány és megjelenési díj. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt perköltség azon okból sem tekinthető eltúlzott mértékűnek, hogy az alperes a perben konzekvensen előforduló kardinális kérdések vonatkozásában visszatérően mindent vitat, ami részéről plusz munkát és újabb jogi érvelést generál.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[11] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[12] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, az ítéletének indokolásában a döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[13] Az alperes fellebbezésében eljárási jogszabálysértést nem jelölt meg, az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontját, valamint az elsőfokú bíróság mérlegelését támadta.

[14] Az ítéltábla előjáróban hangsúlyozza, hogy a Kúria a Kfv.III.45.052/2023/7. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) K-KJ-2023-844 egyedi azonosítóval közzétett ügyazonos ítéletében jelen ügy jogalapra vonatkozó jogkérdését a releváns jogszabályi rendelkezések értelmezésével már eldöntötte.

[15] A hivatásos állomány tagjának többlettevékenységéért járó megbízási díj jogalapja körében kiforrott ítélkezési gyakorlat alakult ki, amely szerint amennyiben a rendszeresen végzett tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg. A hivatásos állomány tagjának a szolgálatteljesítése során a munkaköri leírásban rögzített, és a munkáltató rendelkezése alapján a beosztásához tartozó, illetve a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania, azonban a beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátása többletszolgálatnak minősül, amelynek elvégzéséért – amennyiben az az adott szolgálati

beosztáshoz nem tartozó, rendszeresen elvégzett további tevékenység – ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.I.10.304/2017/15.). A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a hivatásos állomány tagját a beosztásához nem tartozó feladatok ellátására is, ezzel azonban nem sértheti a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében fennálló díjazásra való jogosultságát. A munkáltató utasítási joga ugyanis nem korlátlan, és csak olyan feladatokat határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amelyek annak keretei közé tartoznak. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VIII.39.804/2021/4.).

[16] A töretlen ítélkezési gyakorlat szerint a megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes beosztásához tartoztak-e. A 30/2015. BMr. szerint a tűzoltó, a rajparancsnok, a szerparancsnok és a különlegesszerkezelő beosztások egymástól eltérnek; ezt a tényt a fellebbezésében az alperes sem vitatta; mint ahogyan azt sem, hogy a felperest a perbeli időszakban a saját beosztásához tartozó feladatok ellátása alól nem mentesítette; továbbá azt sem tette vitássá, hogy adott esetben a különböző beosztások a hivatásos állomány tagjától más képzettséget követeltek meg. A vita tárgyát kizárólag az képezte, hogy a perben érintett eltérő beosztásokhoz különböző feladatok társultak-e és azok ellátása a felperes számára többletfelelőséggel járt-e. Az alperes ez utóbbi tényekre vonatkozó – a többletfeladat-ellátást és többletfelelőséget kimondó – elsőfokú ítéleti megállapítást nem cáfolta. A munkaköri leírás a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó, általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét, nem tartalmazhat. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át, rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.40.292/2020/4.).

[17] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladat-ellátás akkor állapítható meg, ha a hivatásos állomány tagja – annak okától függetlenül – szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört lát el. A felek által nem vitatott tényállás szerint a tűzoltó beosztású felperest az alperes jogszerűen utasította bizonyos szolgálatok során más beosztásokhoz kapcsolódó feladatok ellátására. Az a nem releváns körülmény, hogy az alperes e többletszolgálatot helyettesítésnek nevezi, a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazását nem zárja ki. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan az a perbeli esetben is megvalósult.

[18] Az alperes alaptalanul kifogásolta a rendszeresség elsőfokú bíróság általi vizsgálatának eredményét. Ezzel összefüggésben a Kúria már több eseti döntésében (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.III.45.110/2022/4., Kf.VII.45.155/2021/6., Kf.III.45.020/2021/4.) állást foglalt arról, hogy a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként ugyan köteles ellátni a beosztásához nem tartozó feladatokat, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Ha a hivatásos állomány szolgálati

viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át „rendszerszintűen”, a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgáltatnak minősül, ami alapján ellentételezésre jogosult.

[19] Az ítéltábla megállapította, hogy a perbeli esetben a feladatok nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen merültek fel, lényegében minden hónapban ismétlődtek, felmerülésük vonatkozásában az ismétlődés és a folytonosság egyértelműen megállapítható; az arra vonatkozó adatokat a felperes a keresetében felsorakoztatta, továbbá azokat az alperes sem cáfolta. Az eseti jelleget a ciklikus ismétlődés kizárja. Kétségtelen, hogy a törvényszék a perbeli időszakot egy egységként kezelte, ami azonban nem jelenti azt, hogy a döntését kizárólag az éves arányszámokra alapította. A tevékenységkimutatás a keresetben tételesen megjelent, az elsőfokú bíróság a felperest az 50. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak tanúsága szerint arra nézve személyesen is meghallgatta, a kereseti követelést tisztázó kérdést intézett felé; továbbá az éves arányszámok is ezen adatokra figyelemmel kerültek megállapításra. Az ítéltábla rámutat, hogy a többletfeladat-ellátás nem csak akkor tekinthető rendszeresnek, ha az havi szinten több alkalommal fordul elő; ilyen értelmezés a Hszt. vonatkozó rendelkezéseiből nem olvasható ki. Az sem lehet kérdéses, hogy a többletfeladatok havonkénti mennyiségének sem kell azonos mértékűnek lennie vagy minden hónapban meghatározott szintet elérnie. A többletfeladat-ellátás akkor is rendszeresnek tekinthető, ha van 1-1 olyan hónap, amikor a beosztáshoz nem tartozó szolgálatellátás nem történik, illetőleg, ha van olyan hónap, amikor csak 1 ilyen jellegű szolgálatellátás valósul meg, azonban összességében a többletfeladatok egy jól körülhatárolt időszakon belül folyamatosan, ciklikusan, visszatérő jelleggel jelentkeznek. Utal az ítéltábla arra is, hogy a felperes viszonylatában a havi 8-10 szolgálat esetén a havi legalább 1 többletfeladatellátás is rendszeresnek tekinthető, továbbá az is megállapítást nyert, hogy a felperes a perbeli időszakban több esetben havonta 2-6 alkalommal végzett más beosztásokhoz tartozó többlettevékenységet. Az alperes belső normára való hivatkozása e körben irreleváns; mint ahogyan az illetmények kifizetésével, számfejtésével kapcsolatos érvelések sem foghattak helyt, azok a többletfeladatok ellátását és az azokhoz kapcsolódó ellentételezési kötelezettséget nem érintik. Nem vitatható ugyanakkor azon alperesi okfejtés, miszerint a hivatásos állomány tagja egyidőben csupán egy beosztáshoz tartozó feladatot tud ellátni, ám az a megbízási díjra jogosultság szempontjából mégsem bír jelentőséggel; e körben ugyanis kizárólag annak van relevanciája, hogy a más beosztásba tartozó feladatok ellátása mellett a felperest az eredeti beosztásához tartozó szolgálati feladatok ellátása alól mentesítették-e, avagy a megbízást – mint jelen esetben – az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végezte-e; erről szól a Hszt. 71. § (2) bekezdésének első fordulata és (5) bekezdése.

[20] Összegezve: a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett, és a kimutatásokban tételesen megjelölt feladatok nem a felperes beosztásához tartoztak, a többletfeladatok ellátására rendszeresen, folyamatosan visszatérő jelleggel került sor, így a Hszt. 71. § (6) bekezdése szerinti 30 napot meghaladó megbízás megvalósulása is megállapítható.

[21] Alaptalanul hivatkozott az alperes a Pécsi Törvényszék 11.K.700.400/2021/19. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.158/2023/11. számú ítéleteire, mivel a Kp. 99. § (1) bekezdése alapján csak a Kúria olyan közzétett határozata tekinthető korlátozott precedensképesnek, amely 2012. január 1-je után keletkezett és a BHGY-ben (a Kúria

Kfv.I.35.552/2021/6. számú, a BHGY-ben K-KJ-2022-39 egyedi azonosítóval közzétett döntése) szerepel. A felhívott ítéletek e kritériumoknak nem felelnek meg.

[22] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján – megalapozták.

[23] Az összecszerűség tekintetében a másodfokú bíróság jogi álláspontja kettős érvelésen alapul. Egyfelől: a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az a körülmény, hogy az alperes az ítéleti mérlegelést nem tartja megfelelőnek, egy jogi álláspont, azonban ahhoz, hogy az elsőfokú ítélet e jogi álláspontját sikerrel támadni tudja, azt kellett volna bemutatnia, hogy az összecszerűségi meghatározás milyen érvek mentén minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek és körülmények, melyeket nem vett figyelembe és melyek lennének azok az értékelést igénylő szempontok, amelyek figyelembevétele okszerűen más összecszerűségi eredményre vezetett volna; mindezekkel azonban adós maradt.

[24] Annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít, az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály (Hszt. 71. § (5) bekezdése) által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 100%-ában, illetőleg 150 %-ában határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletének [69]-[71] bekezdéseiben ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásban leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette, hogy a felperes rendszeresen és visszatérően, a szolgálati ideje 2/10-6/10-ében végezte a beosztásába nem tartozó, adott esetben magasabb beosztáshoz társuló szolgálati feladatokat, amelyek magasabb képzettséget és szakértelmet igényeltek, nagyobb felelősséget és fokozottabb igénybevételt jelentettek. Ily módon az ítéltábla az elsőfokú bíróság okfejtését ebben a körben is osztotta. Nem fogadta el az alperes azon hivatkozását sem, amely szerint az összecszerűség meghatározása során az önként vállalt többletfeladat-ellátást értékelni kell; ilyen kitélt a Hszt. sem tartalmaz. Az elsőfokú bíróság döntésének helytállóságát az a körülmény sem befolyásolja, hogy az alperes vitatta-e vagy sem annak tényét, hogy a felperes munkaköri leírása a más beosztáshoz tartozó munkaköri feladatokat is tartalmazta. Az ítéltábla nem tulajdonított jelentőséget azon érvelésnek sem, amely szerint az elsőfokú bíróság – bizonyítottság hiányában – tévesen fogadta el az oktatási tevékenységgel összefüggésben az alperesi elismerést olyan adatnak, amelyre ítéleti tényállást lehet alapítani; különös tekintettel arra, hogy az oktatási tevékenységen kívüli egyéb többletfeladat-ellátás a kereseti követelést egyértelműen megalapozta.

[25] A másodfokú bíróság a fentiek okán az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650

forint/hó) 100%-ában, illetőleg 150 %-ában történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; ekként nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[26] Az elsőfokú perköltség tekintetében – ugyancsak a fellebbezés és az ellenkérelem keretei között – az ítéltábla az alábbiakat állapította meg. Az alperes az elsőfokú eljárás során a felperes által elterjesztett perköltség mérséklését nem kérte; annak eltúlzott mértékére kizárólag a fellebbezésében hivatkozott. A törvényszék a perköltség összegét ténylegesen a felperes által igényelt (516.000 forint), és az elsőfokú eljárás során az alperes által sem vitatott ügyvédi munkadíjnak és készkiadásoknak a pernyertesség-pervesztesség mértékéhez arányosított részében állapította meg, azt egyéb szempont alapján nem mérsékelte. Az alperes által hivatkozott 32/2003. IM rendelet 2. § (2) bekezdése ugyan valóban feljogosítja a bíróságot, hogy a kikötött ügyvédi munkadíjat mérsékelje, azonban csak kivételes esetben, ha a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység és a munkadíj között aránytalanság áll fenn, ilyen körülményt az alperes az elsőfokú peres eljárásban nem jelzett, valamint a törvényszék sem észlelt. E vonatkozásban az ítéltábla utal arra, hogy amennyiben a pervesztes fél a fellebbezésében a per sorozatjellegére tekintettel kéri a perköltség csökkentését, úgy ezirányú kérelmét konkrét indokolással köteles ellátni; nem elegendő az ügy „sorozatjellegére” történő általános hivatkozás (Kúria Kpkf.VI.40.157/2020/2. számú döntése). Ezen túlmenően, a Kúria alperes által is hivatkozott Pfv.II.20.887/2023/6. számú (a BHGY-ben K-PJ-2024-169 egyedi azonosítóval közzétett) döntése olyan bírósági döntésre vonatkozott, melyben a perköltség csökkentésre került, mely feltétel jelen esetben nem állt fenn. Emellett a felhívott ítélet tükrében a bíróság mérséklési lehetősége szűken értelmezendő; a perhez kapcsolódó képviseleti tevékenység vizsgálata elsődlegesen tényeken alapulhat, és a kifejtett ügyvédi tevékenység eljárásjogi szempontú konkrét értékelését jelenti, az arányossági vizsgálat keretében a jogi képviselő munkájának a tartalmi minősége nem értékelhető. A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes fellebbezésében az elsőfokú perköltség mérséklése körében olyan szempontokat, amelyeket az elsőfokú bíróság jogszerűtlenül nem vett figyelembe, holott azok az aránytalanság megállapítását, a perköltség mérséklését indokolhatták volna, nem vetett fel, nem támasztotta alá a konkrét periratokon alapuló, részletesen kidolgozott tényállításokkal, hogy a felperesi képviselő tényleges perbeli tevékenysége az általa vállalt kötelezettségeknek nem felelt meg (pl. a tárgyalásokon igazolatlanul nem vett részt, avagy a periratokat határidőben nem nyújtotta be, az ellenfél perirataira nem reagált). Ezáltal e körben sincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[27] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[28] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. A felperes által felszámított 75.000 forint munkadíj és 25.000 forint irodai költségátalány összegét – a tényvázlatban rögzítettek és a költségtérítésként felszámított készkiadás (irodai költségátalány) indokoltságát elfogadva – a fellebbezési eljárásra már irányadó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: 17/2024. IM

rendelet) 7. §-a, 3. § (2) és (4) bekezdései alapján vizsgálva úgy ítélte meg, hogy a tévesen a 32/2003. IM rendelet alapján felszámított összeg nem haladja meg a 17/2024. IM rendelet alapján felszámítható összeget, ezért a Pp. 82. § (3) bekezdésére figyelemmel, mely szerint a felszámítottnál magasabb összeg nem állapítható meg, a perköltséget a felek által felszámított összegben határozta meg. A felperesi képviselő másodfokú tárgyaláson való megjelenését az általa felszámított 45.000 forinttal, az útiköltségét a 8. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített kérelme szerinti 22.500 forinttal egyező értékben szintén elfogadta.

[29] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű 125.226 forint fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[30] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. június 17.

dr. Kecskés Zsófia s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.

előadó bíró

dr. Farkas Ervin

bíró